

12 Eylül birlikleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Pazartesi, 07 Eylül 2020 20:37 - Son Güncelleme Salı, 08 Eylül 2020 23:45

12 Eylül birlikleri ile kastettiğim 1980-2000 yılları arasında “devrimcilerin yenilmesinin asıl nedeni birlik olmamalarıdır” anlayışından çıkan, 1982’de FKBD-C ile başlayan ve ÖDP ile son bulan birliklerdir. Tamamı sonuçsuz kaldı, çaba olarak kötü oldukları söylenemez ama büyük bir soruna acele cevap bulmanın sonuçlarıydılar.

12 Eylül 1980 sonrasında yaşanan ağır yenilginin ardından “birlik” efsanevi bir sözcük olarak her yanı sardı. Bu anlayış kısa süre sonra “ne olursa olsun birlik” anlayışına evrimleşecekti. “Devrimciler neden birlik olmuyor?” sorusu dönemin sorusuydu denilebilir.

Kimse 1976-1980 döneminde sol içindeki çatışmalarda ölenleri ve bunların örgütlerde bıraktığı derin izleri dikkate almıyordu. Bunun son örneğini ÖDP’de görecektik. Görünürde böyle değilmiş gibiydi ama eskiden gelen bu sorun her sürtüşmede kendisini şu veya bu oranda gösteriyordu.

Sol içi şiddetin örgüt militanlarının hafızasında açtığı derin izlere çözüm bulunmadan kalıcı birlik mümkün değildi ve bu çözüm bulunamadı.

Çözüm için bu sorunu halletmek gerekiyordu, ama nasıl? Bırakın çözümü, konuyu ilgili örgütler arasında konuşmak bile genellikle mümkün değildi. Üzerinden zaman geçtikçe bu konuşma daha da imkansız duruma geliyordu.

Konuşma “kim haklıydı?” sorusuyla başlayınca, sonuç alınması mümkün değildi. Hedef gözetilerek yapılan bilinçli öldürmeler dışındaki olaylarda kimin haklı olduğunun cevabını bulmak mümkün değildi, taraflar kendilerine göre haklıydılar.

12 Eylül birlikleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Pazartesi, 07 Eylül 2020 20:37 - Son Güncelleme Salı, 08 Eylül 2020 23:45

Tek çözüm yolu; geçmişteki olayları birlikte mahkum etmek ve karşılıklı olarak unutmaya çalışmaktır. Kalıcı barışların da olmazsa olmaz şartı tarafların geçmişte olanları birlikte mahkum etmeleri ve karşılıklı olarak unutmalarıdır. Bunun kolay olmadığını biliyorum ama başka yol bulunmuyor. Sol hareket de bunu yapabilecek olgunluk düzeyine ulaşmamıştı. Nitekim sol içi şiddet 12 Eylül sonrasında azalarak da olsa sürecekti.

1982’de FKBDC (Faşizme karşı Birleşik Direniş Cephesi); Devrimci Yol, PKK, TKEP, Acilciler, Devrimci Savaş, SVP ve İşçinin sesi tarafından kuruldu. Kuruluş bildirgesinde faşist cuntaya karşı birlikte mücadele konusunda özellikle sol için şiddet üzerinde duruluyor, bunun yanlışlığının yanı sıra halkın devrimcilere olan güvenini zedelediği belirtiliyordu. FKBDC’nin ülke içinde herhangi bir faaliyeti olmadığı gibi, Avrupa ülkelerindeki faaliyeti de Devrimci Yol (bu alandaki adıyla Devrimci İşçi), TKEP, SVP ile sınırlı kaldı. Diğer örgütler ya katılmadılar ya da bir görünüp kayboldular.

Burada “ülke dışında kurulan Birlik’in ülkeye taşınması” konusu üzerinde durmak gerekir. Aynı eksikliği yaşayan Sol Birlik’te de görülebileceği gibi sorun Birlik’i oluşturan örgütlerin ülkede bulunup bulunmamalarıyla ilgili değildi. O dönemin İstanbul’unda aklınıza gelebilecek her örgütü bulabilirdiniz ancak alanda bulunmakla birlikte çalışmak birbirinden farklıydı. Yoğun operasyonlar ve çok sayıda yakalanma vardı. Her örgüt kendine göre tedbirler almıştı ve birkaç örgütün birlikte iş yapması yakalanmaların bir örgütten ötekine sıçraması ihtimalini gündeme getiriyordu.

12 Eylül sonrasında üç ay kadar İstanbul’daydım ve bazı örnekleri biliyorum. Diğer örgütlerle ilişkiyi son derece sınırlı tutmak polise karşı alınacak önlemler arasında bulunuyordu. Bu nedenle de alanda bulunmakla, birlikte iş yapmak arasında dönemin şartları nedeniyle önemli fark ortaya çıkıyordu.

FKBDC kurulduktan kısa süre sonra ciddi bir kriz geçirdi: Acilciler içindeki muhalefetin önde gelen isimlerinden Müntecep Kesici öldürüldü. Bu aynı zamanda 12 Eylül sonrasında ülke dışındaki ilk sol içi cinayettir (örgüt içi infaz). “Kaza oldu” açıklaması yapıldı ama kimse inanmadı. Küçük yerde herkes birbiriyle iç içeydi ve kimin ne yaptığı biliniyordu. FKBDC, Acilciler’e uyarı cezası verdi. Bu ceza verilirken Birlik’ten ihraç da konuşulmuş ama gerek Birlik’in yeni kurulmuş olması ve gerekse de bu örgütün giderek Suriye gizli servisi Muhabarat’ın uzantısı durumuna gelmesi, o yıllarda Birlik’i kuranların da bu ülkede bulunması nedeniyle yeterli destek bulamamış. (Bkz. **TDAS’in Tarihi**)

12 Eylül birlikleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Pazartesi, 07 Eylül 2020 20:37 - Son Güncelleme Salı, 08 Eylül 2020 23:45

FKBDC birkaç yıl sonra sönecekti. PKK kendi yoluna gitti, Devrimci Yol kısa süre sonra ayrılık yaşadı, İşçinin Sesi'nin derdi ise FKBDC'nin TKP'ye tavır almasıydı, Birlik içindeki politikasını esas olarak bu zeminde kurmuştu. Birlik giderek ayrıştı ve giderek söndü.

Avrupa'da kurulan BİR-Kom (Birlik Komitesi) gerçekte FKBDC'nin bu alandaki görünümüydü, bir dönem aktifti ama bu aktiflik gerçekte Devrimci İşçi-TKEP faaliyetinin ilerisine geçmiyordu. PKK hiç katılmadı, Devrimci Savaş'ı hiç görmedim, SVP'den Şirin Cemgil toplantılara düzenli gelirdi ama ciddi kadro sıkıntıları vardı ve birkaç yıl sonra konu bitti.

Sol Birlik 1984'te altı parti (TKP, TİP, TSİP, TKEP, TKSP ve Kürdistan Öncü İşçi Partisi) arasında kuruldu. Son parti faaliyetlere çok az katıldı denilebilir. Aylık gazete çıkarıldı, bu gazetenin bazı sayıları küçültülerek Türkiye'de de basıldı ama ülke içindeki ortak faaliyet bunun ilerisini geçmedi. Yukarda belirttiğim gibi İstanbul'da herkes vardı ama bu birlikte faaliyet yapabilmek anlamına gelmiyordu.

TKP ile TİP'in TBKP'de birleşmeleri ve farklı bir yol izlemeye yönelmeleriyle 1987 sonlarında bu Birlik de işlevsiz duruma gelecekti.

Daha sonra TBKP, TSİP, TKEP ve Kurtuluş arasında SBP (Sosyalist Birlik Partisi) kuruldu. İlk partinin bir kesimi burada yer alacaktı. Türkiye'de haftalık **Söz** isimli bir gazete çıkarıldı, faaliyet iyi gidiyordu ama "daha geniş birlik" uğruna devam edilmedi ve Devrimci Yol'un bir kesimiyle ÖDP kuruldu.

ÖDP –BSP gibi- ülke içinde de faaldi ve ülke içinde faal olmanın birliğin geleceği için çözüm olmayacağını gösteren bir örnek olacaktı. Birkaç yıl içinde kurucu bileşenler ardı arkasına ayrıldı ve parti isim olarak süren bir fiyasko halini aldı.

BİRKOM, Sol Birlik, BSP ve ÖDP'nin Almanya'daki faaliyetinde –ki büyük oranda Avrupa anlamına geliyordu- sorumlu kişilerden birisi olarak bulundum (sonuncusunda sadece iki yıl) ve gelişmeleri bire bir yaşadım diyebilirim. BSP "daha geniş birlik" adına feda edilmeseydi iyi olacaktı, iyi bir bileşimdi, varlığına son vermesi yersiz ve yanlış oldu. Ben dahil karşı çıkanlar oldu ama çoğunluk başka türlü düşünüyordu.

12 Eylül birlikleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Pazartesi, 07 Eylül 2020 20:37 - Son Güncelleme Salı, 08 Eylül 2020 23:45

“Öncelikle birlik gerekir” anlayışı peşpeşe gelen başarısız girişimlerden sonra söndü denilebilir. Yerini başka bir şey almadı ama şu anlaşıldı ki, sayı olarak kalabalık gibi görünmek anlam taşımıyor. Bunu Avrupa’da sonraki yıllarda yaşanan ABDEM, HDK-A deneylerinde de yeniden görecektik. Bir şey yapamıyorlar ve sönüyorlar.

İkisinde de yer almadım ve iyi ki de öyle yapmışım. Koştur dur ve sonuç yok, ardı ardına yaşanan bu durum çok sayıda insanı yorgunluk ve umutsuzluğa götürdü.

Bugünün şartlarında az sayıda insanla, ne yapacağını bilerek ve yaparak, kendini dışarıya kapatmayarak, gelişmeyi teori ve pratikte yapılan işler temelinde sağlayarak, başkasına düşmanlık temelinde sağlamayarak gelişmek şimdilik tek çıkar yol gibi görünüyor.

Olmadık hayallere kapılmadan sonrasına bakacağız...